

Naslov članka/Article:

Mitja Reichenberg, *LETNI ČASI*

Avtor/Author:

Franc Križnar

DOI:

CC licenca

Priznanje avtorstva-Nekomercialno-Brez predelav

Glasba v šoli in vrtcu št. 1/2020, letnik 23

ISSN 1854-9721

Izdal in založil: Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Kraj in leto izdaje: Ljubljana, 2020

Spletna stran revije:

<https://www.zrss.si/strokovne-revije/glasba-v-soli-in-v-vrtcu/>

Vsak udeleženec je imel s seboj svojo ukulelo, in tako smo v enem popoldnevu usvojili ravnanje z inštrumentom, prebiranje tabulatur, uglasčevanje in igranje. Skupaj smo poskušali preigrati nekaj osnovnih akordov, potem pa smo kot velik orkester zaigrali skupno pesem. Navdušeni nad tradicionalnim havajskim štiristrunskim glasbilom smo ugotovili, da je zaradi svoje velikosti in preprostega načina igranja zelo uporaben pripomoček pri dejavnostih v vrtcu. Lucija pa nas je s svojo pozitivno energijo spodbudila k ustvarjanju še pozno zvečer, po koncu seminarja.

Slika 2: Nastop otroške Orffove skupine, mentorica Martina Belšak (Vir: osebni arhiv Martine Belšak)

Klavdija Zorjan Škorjanec, ravnateljica Gimnazije Ormož in glasbena pedagoginja, nam je predstavila otrokov naravni glasbeni razvoj po metodi Edgarja Willemsa. Metode in načine dela, ki so nam bile predstavljene, strokovni delavci v vrtcu že uporabljamo, vendar ne tako sistematično. Pri Willemsovi metodi pa se izpostavlja sistematično vodenje dejavnosti, pri katerih otroci pridobivajo občutek za ritem in posluš. V ospredju je delo v manjših skupinah, kar nam Kurikulum v praksi tudi povsem omogoča. Vzporedno z razvojem glasbenih sposobnosti pa otroci urijo tudi socialne veščine (koncentracija, strpnost, upoštevanje pravil, pozornost, pozitivna samopodoba), kar pripomore k vsestranskemu oblikovanju osebnosti. Spoznali smo veliko različnih materialov in sredstev, ki sicer niso glasbeni inštrumenti, a so odlično sredstvo za spodbujanje glasbenega razvoja (zvonci, glineni pički, zveneče posode).

Manja Gošnik Vovk, dolgoletna zborovodkinja otroškega pevskega zbora Glasbene šole Velenje, ki predstavlja sam vrh slovenskega otroškega zborovskega petja, je del svojega strokovnega znanja in izkušenj že

na več srečanjih delila z udeleženci seminarja *Zborovska šola za vrtce*. Tudi letos je z nami delila svoje mojstrsko vodenje zborov in nam zaupala tiste ključne elemente, na katere zborovodja med pripravami na nastop morada ni pozoren, a jih gledalci in poslušalci zelo hitro slišijo in opazijo. Skupaj smo prepevali ducat pesmi po njenem izboru, pri katerih je izpostavila tiste ključne dele besedil v otroških pesmih, ki jih je treba še posebej izpiliti za kakovosten nastop. Laična kritika nastopa otroškega pevskega zbora je pogosto zgolj: »Kako lepo so peli!« Zborovodja pa mora od otrok na odru pričakovati več: na primer istočasni vstop pevcev, dobro izreko besedila, upoštevanje tempa in dinamike pesmi, pa tudi spremljanje pesmi na različnih ritmičnih inštrumentih.

Seminar *Zborovska šola za vrtce* meni in mojim strokovnim kolegom vsako leto pomeni stopnico višje v osebni strokovni rasti. Čeprav je glasba naše močno področje, na vsakem seminarju pridobimo novo znanje za vsakdanje delo v vrtcu.

Človek, ki glasbo ljubi, glasbo čuti, lahko mlade ljudi na primeren način pritegne ter z glasbo pripomore k njihovem celostnemu razvoju. Seminar nas pri tem strokovno podpira, krepi, motivira in napolni s pozitivno energijo.

Franč Križnar

Mitja Reichenberg, *LETNI ČASI*

O notni zbirki oziroma kar štirih zvezkih *Letni časi* (*Pomlad*, *Poletje*, *Jesen* in *Zima*) smo na straneh naše revije že pisali (letnik 21/2018 št. 3, str. 45, in letnik 22/2019, št. 2, str. 14–17), in sicer takrat, ko je 48 pesmi za otroke (2017–2018; za osnovnošolsko in predšolsko glasbeno izobraževanje) izšlo v (notnem) tisku. Zdaj je pri založbi Kulturni center Maribor izšel še dvojni album oziroma zgoščenka, ki prinaša omenjeni opus skladatelja Mitje Reichenberga na besedila – poezijo Magde Dolén še na dveh ploščah. Vseh 48 pesmi prepoje Otroški pevski zbor OŠ Franca Lešnika - Vuka iz Slivnice z zborovodkinjo Miro Prel in pianistko Tino Bohak

Adam. Tako smo na podlagi prizadevanj vseh sodelujočih dobili metodično-didaktičen komplet, primeren tako za področje glasbene umetnosti v vrtcih oziroma pri predšolski vzgoji kot v prvi triadi (od 1. do 3. razreda OŠ). Večina teh pesmi je enoglasnih (vse s klavirjem), bolj ali manj zahtevnih, nekatere so tudi dvoglasne, namenjene 2. triadi OŠ (od 4. do 6. razreda). Poznavalec otroških glasov, vokalne in vokalno-instrumentalne (klavir) literature M. Reichenberg je tako zaokrožil še en pomemben projekt, ki mu glede na preostali in tovrstni opus na Slovenskem skorajda ni para. Tako kot so bile že omenjene notne izdaje primerno likovno opremljene, je zdaj tak tudi dvojni diskografski album. Oblikovalec Peter Dobaj se je pri tem držal nekakšnega enovitega vzorca, ki zdaj poleg že omenjene glasbe ostaja tudi v likovni podobi svojvrsten »spiritus agens« oziroma »gonilna sila« celotnega projekta – notnim izdajam in zdaj še posnetkom v obliki didaktičnega kompleta namreč res lahko pripišemo izraz projekt. Ker so že v tisku objavljene, poleg notnih napevov – pesmic, besedil in harmonskih oznak za predvideno spremljanje pevskega vokala (od enoglasja pa vse do dvoglasja), zdaj na posnetkih poslušamo te Reichenbergove »otroške simfonije za mamenke, otroke« (Janez Bitenc) v teh in takšnih izvedbah za pevske soliste ali/in (otroški) zbor in klavir.

»[...] komplet ... vnaša neke vrste novost ali pa samo evropeizira te standarde. V prvi vrsti gre seveda za avtorsko

delo, zborovske skladbe na področju besedil in glasbe, spet po drugi pa za vzorčne primere izvedb v tisku izdanih skladb. Programska glasba je seveda zaokrožena, še več: vsebinsko so besedila razvrščena po letnih časih in potem besedno in glasbeno tako tudi predstavljena. Tematika je tukaj zagotovo popolna, in ne samo to: v večini primerov ali v kar vseh štirih sklopih se stopnjuje, kar seveda še povečuje zanimanje zborovodij in njihovih spremljevalcev in kar ustvarjalno odseva tudi v izvajalcih, mladih pevkah in pevcih, ki jim je omenjeni splet prvenstveno namenjen. Poleg zaokroženih tematik pomlad, poletje, jesen in zima, primernih za vzgojno dejavnost v vrtcih in v prvi triadi osnovne šole, je prisoten že naslovni interes, za katerim se od skladbe do skladbe, od zbora do zbora razkriva vsa pestrost, aktualnost in seveda moderna, sodobna sproščenost, ki jo še zlasti pričakujejo otroci in jo z omenjenim kompletom tudi dobijo. Brez dvoma so v interesni sferi zborovodij in otrok – pevk in pevcev – že naslovi sami. Kaj pa se za njimi skriva? To bo pa treba šele odkriti, slišati ali/in prebrati, odpeti in odigrati ta album »otroških simfonij«. ... V vseh navedenih primerih gre za težavnostno stopnjo in izvedbene obsege, ki so kot nalašč priporočeni in zdaj tudi realizirani v predstavljenem opusu; od vokalne skupine, prek otroškega zbora (s klavirjem ali/in drugim spremljevalnim inštrumentom – v notah so oznake akordov, tudi a cappella, s solisti ali brez) pa se pne tale opus, ki je tako vsebinsko (besedno) kot oblikovno dovolj enovito zaokrožen [...]« (F. Križnar na spremni knjižici omenjene diskografske izdaje). Zdaj podobno z neke vrste nadgradnjo prvega ali kar z »dodano vrednostjo« velja enako ali še bolj za obe (izdani) plošči ali kar (dvojni) album.

Snemalec, montažer in tonski mojster omenjene (diskografske) izdaje je bil Darko Kukovič, uredniki pa (v imenu Regionalnega RTV-centra Maribor) Smiljan Greif, Gregor Stermecki in Robert Levstek. Glasbeno gradivo za obe plošči ali vseh 48 otroških zborov avtorjev M. Reichenberga in M. Dolén v trajanju skoraj ure in pol ($24 + 24 = 48$; $42 + 47 \text{ min} = 89 \text{ min}$) je bilo posneto in zvokovno obdelano v Studiu RTV Slovenija Radia Maribor (2019), kjer je delo, v Mariboru, tudi izšlo. Za glasbenega producenta je naveden kar (glasbeni) avtor, skladatelj M. Reichenberg sam. Omenjeni izdelek so v seriji Akord Records Kulturnega centra Maribor podpisali še (izvršni) producent Dušan Hedl, urednik (glasbenih izdaj) P. Dobaj, za založbo pa stoji Branko Hedl.